

Till Hälso- och sjukvårdsnämnden, Region Stockholm

Hjälpmedel är en förutsättning för full delaktighet och självständighet

2009 ratificerade Sverige FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det innebär bland annat att politiska beslut ska överensstämma med åtagandena i de konventioner som Sverige ratificerat. En av konventionens grundprinciper slår fast rätten till fullt och faktiskt deltagande i samhället. En annan fastslår rätten till tillgänglighet och lika valmöjligheter som andra, utan diskriminering.

Funktionshindersorganisationerna DHR Stockholms läns distrikt, Synskadades Riksförbund Stockholm Gotland och Funktionsrätt Stockholms län har tagit del av hälso- och sjukvårdsförvaltningens förslag till åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen inom hjälpmedelsområdet (HSN 2020-0974). Förslagen saknar en grundlig analys över konsekvenserna för personer med funktionsnedsättning. För att personer med funktionsnedsättning ska kunna åtnjuta sina mänskliga rättigheter och delta i samhället på lika villkor är hjälpmedel en förutsättning. Därför kräver vi att förslagen återremitteras till förvaltningen.

Högekostnadsskyddet för hjälpmedel tas bort

Ett av hälso- och sjukvårdsförvaltningens förslag är att högekostnadsskyddet för hjälpmedel på 2000 kronor för en 12 månadsperiod tas bort. Personer med funktionsnedsättning har en sämre skattad hälsa och sämre socioekonomiska förutsättningar än övriga befolkningen. Bland annat på grund av svagt inflytande, ekonomisk otrygghet och bristande tillgänglighet.¹ Att ta bort högekostnadsskyddet kan få stora konsekvenser för personer med funktionsnedsättning. De ökade kostnaderna för hjälpmedel kan inte lyftas inom ramen för merkostnadsersättning. Förslaget att införa hyra eller avgifter för vissa hjälpmedel leder till att fler personer kommer

¹ <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/funktionshinder/halsa-hos-personer-med-funktionsnedsattning/> 2020-09-14

upp i högkostnadsskyddet. De som har störst behov ska inte drabbas hårdast. Det ska likställas med konsekvenserna om högkostnadsskydd för hälso- och sjukvård, till exempel läkemedel togs bort.

Förslagen saknar konsekvensanalyser

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens förslag riskerar att ytterligare begränsa rätten för personer med funktionsnedsättningar att leva ett självständigt liv. Tillgången till hjälpmedel är en nödvändighet för att personer med funktionsnedsättning ska ha rätt till full och faktisk delaktighet. En persons ekonomiska förutsättningar får inte leda till att hen tvingas avstå från nödvändiga hjälpmedel.

Funktionshindersorganisationerna förutsätter att:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden återremitterar förslagen till förvaltningen
- Hälso- och sjukvårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att göra en utförlig konsekvensanalys av förslagen
- Förslagen samt konsekvensanalysen skickas på remiss till funktionshindersorganisationerna

Stockholm 2020-09-17

Annika Hässler
Ordförande
Funktionsrätt
Stockholms län

Karin Hjalmarson
Ordförande
Synskadades
Riksförbund Stockholm
och Gotland

Jaan Kaur
Ordförande
DHR Stockholms läns
distrikt